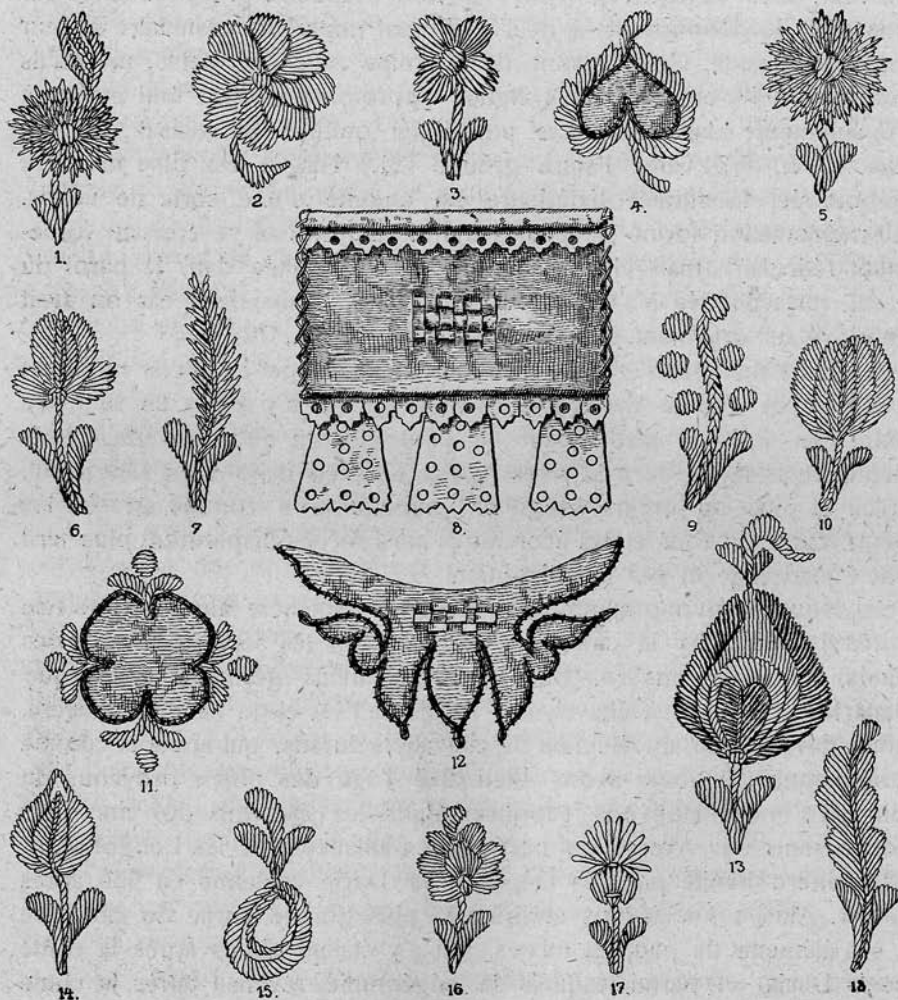

Mellrevaló díszek Magyarköblösről.*

A magyarköblösi (Szolnokdoboka vm.) szücsipar, mint kismesterség, mellrevaló díseit mutatom be az alábbiakban két ábrán.

1. kép. Mellrevaló díszek Magyarköblösről.

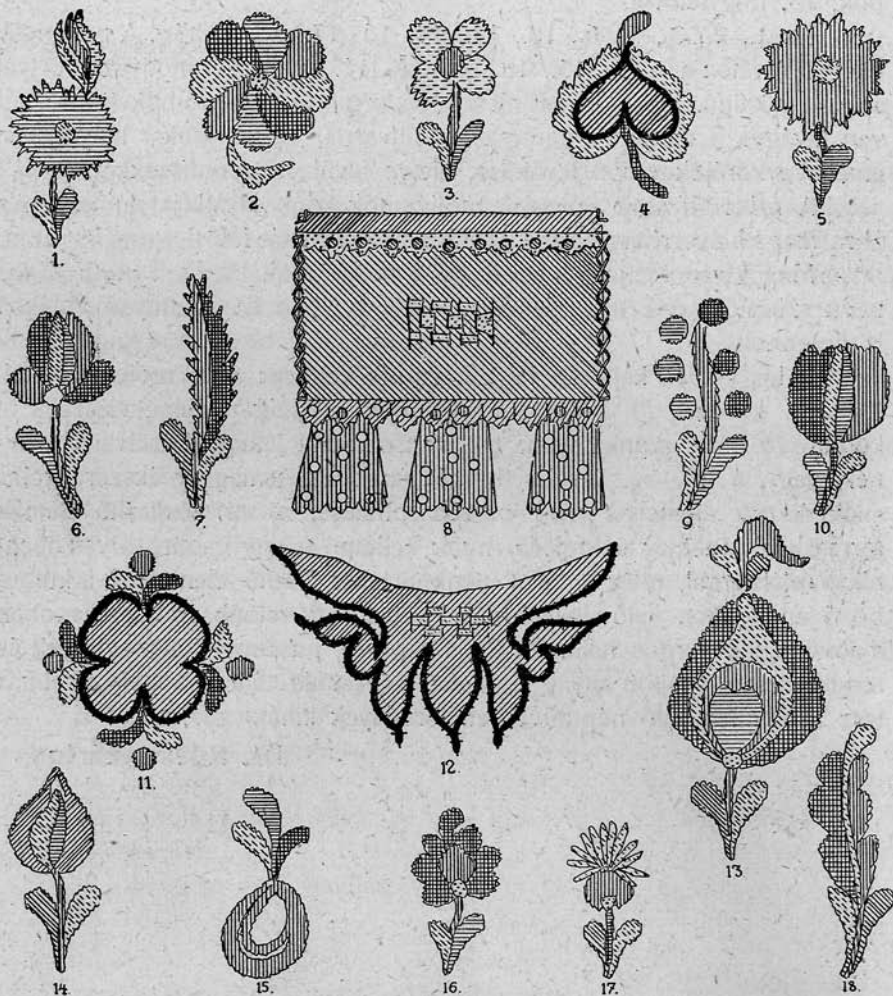
Fig. 1. Des ornements à mettre sur la poitrine Magyarköblös.

* A címlapon levő térképen 10. sz.

Az első ábra a díszítő elemek technikai kiviteléről nyújt fogalmat. Különböző színű selymekkel vannak rávarrva a mellrevalóra, vagy pedig színes bőrből vannak kivágva s ezeket varrja rá a szűcs a mellrevalóra.

E díszítő motívumok nevei a következők:

1. patkanca őszi rózsza, 2. csigarórózsza, 3. kék nefelejts, 4. körül-

Jelmagyarázat. (Signes)

 Ultramarin.	 Kobaltkék.	 Indiai vörös.	 Cinober vörös	 Lilaszín
 Outremer.	 Bleu cobalt	 Rouge indien	 Vermillon	 Lila.
 Fekete Noir.	 Sötét zöld. Vert sombre.	 Világos zöld. Vert claire.	 Sárga. Jaune.	

2. kép. Mellrevaló diszek Magyarköblösről.

Fig. 2. Des ornements à mettre sur la poitrine de Magyarköblös.

varrott szív, 5. teljes őszi rózsza, 6. patkancza tulipánt, 7. búzagalász, 8. füzött zsebfedél lennt lelógó, három átlukasztott díszű pillangóval, két hosszanti szélén bőrcsipkével, 9. leveles szőlőgerezd, 10. teljes tulipánt, 11. leveles bőrrózsza, 12. kivágott nyakczifra füzve, 13. pávatoll, 14. rózsabimbó, 15. leveles kacskaringó, 16. georgina, 17. leveles pók, 18. tölgyfalevél.

Az 1., 2., 3., 5., 6., 10., 13., 14., 16., 17. csupa virág. A növények világából való: a 7., 9., 15., 18. A 4. és 11. sz. ősrégi motívum, melyet sokféle alkalmazásban ismerünk szerte az országban. Mindkettő bőrből van kivágva s mesterük nemcsak körülvarrta, de hatásukat lényegesen emelte a köréjük varrott levéldísz, illetve levél és pontdíszekkel.

A második ábra az egyes motívumok színösszeállítást mutatja. Az ábra maga helyett beszél s így bővebb magyarázatát főlöszlegesen tartom.

Meg kívánom jegyezni, hogy e motívumokat egy *Guzsán János* nevű szüctől szereztem be, ki fiatalabb éveiben Bánffihunyad vidékén is dolgozott.

E kis közlés kapcsán foglalkoznunk kellene: a) e motívumok elterjedési körével, b) azzal, hogy időben meddig nyúlnak vissza s itt különösen hálás munka volna pl. a 4. sz. alatt látható körülvarrott szívnek, vagy a 11. sz. leveles bőrrózsának az ősmagyar ékszerekkel s azok díszítő elemeivel való összehasonlítása, a mi e díszítő elemek forrásához vezetne; s foglalkoznunk kellene c) egy csomó olyan technikai sajátsággal, mely a hazai népművészet díszítő elemeinek a különböző anyagokon való alkalmazását értetné meg velünk. Mindez azonban a jövő egyik sürgös feladatát fogja képezni, ha annyi jól megfigyelt és rendszeresen gyűjtött anyag fog rendelkezésünkre állani, a mely alkalmas lesz a bennük rejlő népművészeti törvények kihámozására.

Dr. Roska Márton.